

အခန်းကြီး (၅)

“အရေးပေးခြင်းခံရသော လူမျိုးများကို”
စောင့်ရှုံးက်ခြင်း

၁၈၉၉ခုနှစ်တွင် သူ၏ “အမျိုးအစားများ၏ အောင်မြစ်”ကို ထုတ်ဝေခဲ့ သည့်အခါန်တွင် ဒါဝင်သည် အသက်ပင်၏ တန်ဖိုးမဲ့သော ထိပ်ဆုံးအ ကိုင်းကို မေ့ကျွန်ခဲ့သည်။ သူသည် လူသား၏ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်း လာခြင်း မေးခွန်းကို ထုတ်ဖော်မပြောခဲ့ဘဲ အနာဂတ် “အလင်းရောင် သည် လူသား၏အစနှင့် သူ၏ သမိုင်းပေါ်သို့ ပစ်တင်လိမ့်မည်” ဟု သူ၏စာဖတ်သူများကိုသာ ပြောခဲ့သည်။

ဒါဝင်သည် သူ၏ အလေးအနက်စဉ်းစားခြင်း၏ အချက်အချာ ဖြစ်သော လူသားများ၏ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကို မပြောလုပ်ယုံသာ မကဘဲ ၁၈၃၇ (သို့မဟုတ်) ၁၈၃၈ ခုနှစ်၌ ကွွန်းပြစ်ဖြစ်လာခဲ့သည့် မကြာမို့မှာပင် အမျိုးအစားများသည် ပြောင်းလဲနိုင်သော ထုတ်ကုန်များ ဖြစ်ကြသည်ဟု သိမ်းသွင်းစည်းရုံးခဲ့သည်။ “လူသားသည် တူညီသော နိယာမအောက်သို့ လာကိုလာရမည် ဟု ယုံကြည်လက်ခံရန် ကွွန်းပြောင်းလဲနိုင်ပါ” ဟု ဒါဝင်၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အထွေးဖွံ့ဖြိုးထဲတွင် ဖော်ပြ ထားသည်။ အခြားသော စကား များထဲတွင်လည်း လူသားသည် ဘုရားသခင်၏ ဖန်ဆင်းခြင်းကို မထင်ရှားစေသောသူဖြစ်သော်လည်း တရိစ္ဆာန် လောက၍ အနားယူသကဲ့သို့ သူသည် နှစ်သန်း ပေါင်းများစွာကျော် အလုပ်၌ သဘာတရားရွေးချယ်မှု နိယာမ၏ ဖန်းတီးထားသော အကျိုး ရလဒ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ လူသားသည် ဒါဝင်၏ခံယူချက်ထို့ ကောင်းက်တမန်များထက် အနည်းငယ် မနိမ့်ကြပါ။ သို့သော လူသားအတွက် ဆိုးဝါးသောပတ်သက်ခြင်း၏ ခံယူချက်ဖြစ်သော လူသားသည် လူဝံများ၏ အတက်အနည်းငယ် တွင် ရှိသည်။

ပရိုင်းမိတ် (နှီတိုက်သတ္တဝါ)များသည် လူသား၏အနီးစပ်သော ဆွေးမျိုး များဖြစ်ကြသည်ဟု အမှန်တကယ် ယုံကြည်ခဲ့သည်။ လူသားများသည် လူဝံများမှ မွေးဖွားထွက်ပေါ်လာပြီး၊ ရှိခဲ့သော ကာလရှည်ကို ကျော်လွှန်၍ တဖြည်းဖြည်း ခြင်း ပြပြင်မွမ်းမံခြင်းအားဖြင့် သဘာဝတရားရွေးချယ်မှု၏ ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်း သည် လုပ်ဆောင်ခဲ့ သည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် ပထမဦးဆုံး ၁၈၃၈ခုနှစ်တွင် သူ၏မှတ်စု (M)ထံ၌ ဖော်ပြထားသော လူသား၏ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်းအကြောင်းဖြစ်သော သူ၏ယူဆချက်ကို ပုံကြမ်းရေးခဲ့ ခဲ့သည်။ ဤနေရာတွင် သူသည် အသက်ပင်ထို့ လူသားကို ထည့်သွင်းခဲ့ပြီး၊ သဘာဝတရား၏ အနားယူခြင်းကဲသို့ သဘာတရား ရွေးချယ်ခြင်း၏

အတင်းအကျပ်ပြုလုပ်သောအချပ်အခြား၊ မကျချမ်းနိုင်သော ထုတ်ကုန်အဖြစ် ယုံကြည်ခဲ့သည်။ အရာအားလုံး၏အဆုံးများတော့ ဤစကြောဝါယာမမှ လူသားများ လွှတ်ပြီးခွင့်ရရန် အကြောင်းမရှိပါ။ သူ၏ အထူးနေရာမရှိပါ။ သူသည် တိရိစ္တာန်လောက၏ အခြားသော အဖွဲ့ဝင်များနှင့် မခြားနားသောသူဖြစ်ပါသည်။

ဤအချိန်အတွင်း၌ ဒါဝင်သည် သူဂုဏ်တိုက်လေ့လာခဲ့သော ဂျင်းနီ (Jenny)၏ လူဝိုင်တိုကိုဝိုင်တို့သော လန်ဒန်မြို့၌ ရီကန်ဥယျာဉ်တိရိစ္တာန်၌ သို့ သွားရောက်လည်ပတ်မှုများစွာကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဂျင်းနီးသည် အဖြူရောင် မိန်းခလေးငယ်ဝိုင်စုံကို ဝတ်ဆင်ခဲ့ပြီး၊ တရိစ္တာန်ရုံတွင် စိတ်ဝင်စားမှုအများ ဆုံးရရှိခဲ့သည်။ လေ့လာမှုများထဲတွင် ဂျင်းနီကို ပျော်ရွင်ဝိုင်းမြောက်စေသေည့် အပြောင်းအပြုက်ဖြစ်စေသောအရာသည် ဂုဏ်သရေရှိသောလျကြီး၏ စူးစူးစိုက်စိုက်ဂရုံးကြုံဖြင့် မှတ်စုရှိနေခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ဒါဝင်၏လေ့လာစမ်းစူးမှုများ သည် ခွဲ့စွာ ကိုယ်သဏ္ဌာန်နှင့် လူသားများနှင့် မြောက်များကြားမှာတူသော အကျင့် စရိတ်ပုံစံ တူညီချက်ကို မှတ်စုလူရန် ရည်မှန်းခဲ့သည်။ ဒါဝင်၏ ဖြစ်ရပ် မှန်ထဲ၌ သူ၏သားသမီးနှစ်ယောက်၏ ပုံစံနှင့် ဂျင်းနီ၏ အပြုအမှုကို နှင့်ယုံကြုံကာ လေ့လာလာခဲ့သည်။ ထိုအရာအသည်ယူဆချက်၌ အခြေခံထားခြင်းဖြစ်ပြီး၊ လူသားသည် မြောက်များမှုသက်ဆင်းလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည် ထိုကြောင့် သဘာတရား နိယာမ၌ အထူးနေရာကို လက်ကိုင် ထားခြင်းမရှိပါ။

လူသားသည် လူဝိုင်များသက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သူ၏အဆုံး သတ်ချက်သည် ရန်စသောတုန်ပြန်မှုဖြစ်လိမ့်မည်ကို နားလည်ခဲ့သည်။ အတိုက်အခံပြုခြင်းသည် ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် တအစ်အစ်၊ တအီးအီးမည်နေပြီး၊ ဆံရှည်သော လူဝိုင်များသည် ယဉ်ကျေးမှုရှိသော လူများ၏ အလှမ်းဝေးသော တစ်ဝိုင်းကဲ့များဖြစ်ကြသည်ဆိုသော အတွေး အခေါ်အားဖြင့် တွန်းလှန်ကြလိမ့်မည် ပြတိသွေးအဖွဲ့အစည်း၏ အသင်းဝင်များမှ လာလိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။ လူထုပညာရေး ပြတိက်များ၊ ဓကျားကြားသော မီဒီယာနှင့် သိပ္ပံဆိုင်ရာ စာပေများမှုတဆင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကို ပေါ်ပေါက်ရန် လူဝိုင်များ လူဖြစ်လာခြင်းဆိုသည့် စိတ်ကူးယဉ်ခြင်းသည် ယနေ့သာမက၊ နှစ်ပေါင်းဘုဝ နှစ်နောက်ပိုင်းထိတိုင် အယူဝါဒသွေ့တ် သွေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်လူမျိုးများသည် သူတို့၏ မီသားစုသစ်ပင်အတွင်း၌ မြောက်များနှင့်အတူ သက်တောင်သက်သာ နေနိုင် လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

၃၆ ရာခိုင်နှုန်းသော အမေရိကန်လူမျိုးယုံကြည်နေသေးသော အရာသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၁ သောင်းကျော်က ဘုရားသခင်သည် လူသားကို သူ၏ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် ဖန်ဆင်းခဲ့သည် ဟု ၂၀၀၆ခုနှစ် ရွှေး ကောက်ပွဲအကြို လူထုဆန္ဒကောက်ယူဆန်းစစ်ခြင်းတွင် တွေ့ရသည်။ အခြား ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းသော လူများ စဉ်းစားသည်မှာ လူသားသည် ဘုရားသခင်အားဖြင့် လမ်းပြို့ဆောင် ခြင်းနေခဲ့ခြင်းကို လွန်ခဲ့သော နှစ်သန်းပေါင်းများစွာကော် ပါဝင်ခဲ့သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဘုရားသခင်၏ လုပ်ဆောင်ခြင်းမပါရှိဘဲ ဆင့်ကဲဆင့် ဖြစ်လာသည်ဟု ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းသာ လွှင် ဖြစ်သည်။

နှစ်အုပ်တွဲထဲ၌ သူ၏အယူအဆကို တင်ဆက်ခဲ့သော မြောက်မြားစွာသော ပစ္စည်များကို ၁၈၃၈ ခုနှစ်နှင့် ၁၈၇၁အကြားတွင် စုဆောင်းခဲ့သည်။ ပထမအတွဲဖြစ်သော “လိုင်ပိုင်းဆိုင်ရာဆက်ဆံအရေး၌ ရွှေးချယ်ခြင်းနှင့် လူ၏ ဆင်းသက်မှု”စာအုပ်ကို ၁၉၇၁ ခုနှစ်၌ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊ လူသား၏ တရိစ္တာန်မျိုးရှိုး ထင်ရှားစေရန် ရွှာဖွေခဲ့သည်။

နောက်ဆက်တဲ့ဖြစ်သော “လူသား နှင့် တိရစ္ဆာန်တို့လည်းရှိသော ခံစားမှု အမှုအရာ” ကို ၁၈၂၂ ခုနှစ်၌ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊ သူတို့၏ သာမဏ်စိတ် ခံမှုများကို လေ့လာလာခြင်းအားဖြင့် လူသားနှင့် တိရစ္ဆာန်များ အကြား တွင်ရှိသော ဆက်သွယ်မှုကို ပြသရန် ထိုအတူ ရှာဖွေခဲ့သည်။

ခံစားမှုအမှုအရာသည် ဖတ်ရှုရန်လွယ်ကူပြီး၊ တစ်ခြားတစ်ထက် နာမည်ကြီးခဲ့သည် အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော လူသားများနှင့် တိရစ္ဆာန်များ၏ မျက်နှာအမှုအရာ များပါသော ရုပ်ပုံများကိုပြသထား၍ ဖြစ်သည်။ ဒါဝင်တွင် ပုံပေါင်း (၁၀၀) ကျော်နှင့် ထိုစာအုပ်ထဲတွင်ပင် ဒါဝင်၏ အထင်ကရ အဖြစ်အပျက်ဖြစ်သော ပုံးမှာလည်း ပါဝင်သည်။ ပါက်ပုံများသည် အလွန်ပင် စေးကြီးပြီး၊ ကလေးသူငယ်အဆင့်တွင်ပင် ဖတ်ရှုနိုင်အောင်ပြင်ဆင်ထားသည်။ စိတ်ခံစားမှုများသည် လူသားကို ထူးခြား စေခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ တိရစ္ဆာန်ကမ္မာ၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သော အခြား တစ်စုံတစ်ယောက်အားဖြင့် ဝေမျှထားခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ဒါဝင်သည် ထင်ရှားစေခြင်းခဲ့ပါသည်။ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ စိတ်ကသိကအောက်ဖြစ်ခြင်း၊ ပျော်ရွင်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ပျော်ရွင်ရယ်မောခြင်း၊ နက်နဲ့တည်ကြည်စွာ စဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်းစသော လူသားများ၏အတွေးအခေါ်များသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ အထောက်အများပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲပေါ်တွင် ဒါဝင်၏ နောက်ဆုံးဆက် ဆံခြင်း “လူသားနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့မှုရှိသော ခံစားမှုအမှုအရာ”သည် လူသား၏ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း အခြေအနေကိုပြုလုပ်ရန် အလွန်စိတ်ပျက်စရာကောင်းစွာ ကျော်းခဲ့ပါသည်။ လျှက်စစ်ရှေ့ကို ကြံ့ခဲ့ရသော လူသားများ၏ ရုပ်ပုံသော်လည်း၊ အနီးကပ်ဆုံးနီးစပ်မှုဖြင့် ငိုကြွေး ပြီးနေသော ကလေးငယ် လူငယ်သရုပ်ဆောင်ခြင်းသော်လည်း၊ စိတ်မနှုန်းသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက် စိတ်ဆိုး မွေးနောက်နေခြင်းသော်လည်း၊ အခြားသော ပုံးမှာများနှင့်အတူ ထိုစာအုပ်သည် လူထု၏ စိတ်ဝင်စား မူရှိအောင် သိမ်းသွင်းခဲ့သည်။ ရောင်းရသောစာအုပ်များသည် မရော မတွက်နိုင်ပင်ဖြစ်သည်။ ခံစားမှုအမှုအရာ စာအုပ်ကို (၄)လအတွင်း အုပ်ရေး ၉၀၀၀ ကျော် ရောင်းခဲ့ရသော်လည်း မြန်မြန်ဆန်ဆန်ရောင်းရ သော်မြားလည်း လူသားများသည် စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ အမှုအရာ၏ သူ တို့၏စုနှစ်သည် နောက်ထပ် ပါဝင်ခဲ့မှု အနည်းငယ်တို့ကို သက်သေပြရန် ထိုစာအုပ်သည် ရှုံးနိမ့် ခဲ့သည်။

အမှုနဲ့တကယ်တွင် လူသားများအတွက် ဒါဝင်၏ခံယူချက်နှင့် အနီးစပ် ဆုံးဖြစ်သော ပရှိုင်းမိတ် (နှီးတိုက်သတ္တဝါ)တို့သည် မျက်နှာခံစား မှုများ၏ နှစ်ဦးထားတွင် အလွန်ပင် ကန့်သတ်ချက်ရှိသည်။ သူတို့သည် သူတို့၏နှုတ်ခမ်းများ၏ ဖွံ့ဖြိုးသော ကြွက်သွားထိန်းချုပ်မှုရှိကြပြီး၊ တရို့စား ရုံးများ၏ သာသကျကျ နှစ်သက်အောင်ပြုလုပ်ပြီး ရယ်စရာ ကောင်းသောမျက်နှာနှင့် ထားနိုင်ကြ သည်။

“အံဖွှာယ်ရာကောင်းသော လူသားကိုယ်ခန္ဓာ”၏ စာရေးဆရာ ဖြစ်သူ မာခ် ကိုစိုကရေး (Mark Cosgrove)သည် “ပရှိုင်မိတ် သတင်း စကားများသည် “ကျွန်တော် ဒီမှာရှိတယ်” “ကျွန်တော် စိတ်လှပ်ရှား တယ်” “ကျွန်တော်ကြောက် တယ်” “ဝေးဝေးသွား” စသည်အရာတွေကို ကြီးမားစွာ ကန့်သတ်ထားသည် ဟု ရေးသားခဲ့သည်။

လူသားများနှင့် တိရစ္ဆာန်အကြားမှာရှိသော ဒုတိယအရေး ပါသော ကွာခြားချက်မှာ ပေါ်သည့် မျက်နှာအမှုအရာမှုလာသော အရင်း အမြစ်နှင့် အတူ လုပ်ဆောင်ရမည်။ ဒါဝင်နှင့် သူ၏နောက်လိုက်များသည် လူသားများ၏ မျက်နှာအမှုအရာမှုလာသည် ဦးနောက်နှင့်ဆိုင်သော အပြင်လွှာအားဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်းကို ခံရသည့်အခါန်၌ တိရစ္ဆာန်များ၏

မျက်နှာ အမှုအရာများသည် မရေရာသည့် စနစ်အားဖြင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း ကိုခံသည့် အချက်ကို လုံးဝကို လျှစ်လျှော့ကြသည်။ မရေရာသည့်စနစ် (Limbic System)ဆိုသည့်မှာ ဦးနှောက်နှင့် ဆိုင်သော အပြင်လွှာသည် စိတ္တအတွေး၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သည့်အခါန်တွင် အလိုအလျောက်ပြေား သော တူပြန်မှုကို မလိုလားသော စနစ်ပင်ဖြစ်သည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော လူသားများ၏ မျက်နှာအမှုအရာသည် ဦးနှောက်ထို တိက်ရှိက်ဆက်သွားထားပြီး၊ မျက်နှာသည် စိတ်ခံစားမှုနှင့် ဆိုင်သော ဆက်သွယ်ရေး၏ ကျယ်ပြန်သော တန်ဖိုးကိုကောင်းမွန်စွာ ပြ သနိုင်သော ကြွယ်ဝသော အပြားဖြစ်ပါသည်။ မည်သည့်တရို့ကြောင်း လူသားမျက်နှာ စိတ်ခံစားမှုနှင့်ဆိုင်သော ပျော့ပြေားး မှုနှင့် နီးကပ်အောင်မလာနိုင်ကြပါ။ ဤအရာအတွက် သက်ရှိများနှင့် ဆိုင်သော အကြောင်းရင်းရှိနေသည်။ အစိတ်အပိုင်း များစွာပါဝင်သော မျက်နှာအမှုအရာ ရောက်ရှိရန် ဝေးကွာသော နှုန်းထားသည် လူသား ၅ိစိတ်ဆိုးသောမျက်နှာသည် အရေပြားအောက်တွင်ရှိသော မျက်နှာ ကြိုက်သွား ဂျောက်ရန် ခြားနားသော မျက်နှာအမှုအရာ သန်းပေါင်း လေးပုံသုံးပုံကို ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်နိုင်သည်။

ဆင်းသက်ခြင်းနှင့် ခံစားမှု စာအုပ်အတွက်နှင့်အတူ ဒါဝင်သည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြေားလဲခြင်း၌ သူ၏အလုပ်ကို ပြီးစီးစေခဲ့ပါ သည်။ (၁၈၅၉) ခုနှစ် အမျိုး အစားများပေါ်တွင်ဆိုသည့် စာအုပ်သည် အလွန်ဝေးကွာသော ဒါဝင်၏ အလွန်အကြီးသောအလုပ်ကြောင့်ဖြစ် သော်လည်း ထိုအရာသည် လူသားမျိုးနှင့်ယောက်တွင်ရှိနေသော ဂျီးမားသော ဂယက်ရိက်ခတ်မှုဖြစ်သော လူသား၏ ဆင်းသက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒါဝင်သည် ဆင်းသက်ခြင်းကိုသူ၏ မိတ်ဆက်ခြင်းထဲ၌ ဖော်ပြထား သည့်မှာ ၁) “လူသားသည် အခြားသော အမျိုးအစား အားလုံးများနည်းတူ အချို့သောရေး ကတည်းကရှိသော ပုံသဏ္ဌာန်မှ ဆင်းသက်လာ သည်လား” ၂) “သူ၏တိုးတက် ခြင်း ပုံစံသည် မည်သည့်အရနည်း” ၃) “လူသားမျိုးနှင့်ယောက်တွင် ခြားနားခြင်း၏ တန်ဖိုးဆို သည်မှာ အဘယ်အရာ” စသည့်တို့သည် သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို မေးမြန် ခြင်းဖြစ်သည်။

တရို့ကြောန် ကမ္မာ၏ အပိုင်းအခြားကဲ့သို့သော လူသား၏ယဉ်ဆချက် သည် လူသားမျိုးနှင့်စုံများအကြား “ခြားနားခြင်း၏ တန်ဖိုး” ကို ထင်ကြေးပေးရန် လိုအပ်စွာဖြင့် ဦးဆောင်သော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲခြင်း၏ ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လူသားပါဝင်ခဲ့လျှင် ခြားနားသော လက္ခဏာများသည် လူသားများ ၅၇မျိုးနှင့် လူသားမျိုး နှင့်မျိုးတူသတ်မှတ်ရန် ဆိုသောအဓိပ္ပာယ်ဖြစ်လာခြင်းအားဖြင့်ပြုသခဲ့ သည်။ ခြားနားသော လူအဖွဲ့အစည်းအကြားတွင် တန်ဖိုးရှိသော နေရာ ရရန် လုံလသည် သူပုံသဏ္ဌာန်တော်နှင့် ဖန်ဆင်းပြီးသူ၏ ခေါင်းကိုဘုန်းအသရေတွေ့နှင့်ပတ်ရစ်သော (ဆာ ၈၅) ဖန်ဆင်းရှင် ဘုရားကို ငြင်းပယ်ရန်ကျိုးကြောင်းဆီလျှော်သော ဒါဝင် ဆုံးဖြတ်ချက်၏ အကျိုး ဆက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားကို ငြင်းပယ်နေခဲ့ရင်း ဒါဝင် သည် ဘုရားသခင်လူသားအပေါ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မှန်ကန်ကြောင်း ယုံကြည် လက်ခံမှု မပေးခဲ့ပါ။ ထိုအရာလုပ်နေရင်းထဲက သူသည် အခြားသော လူသား များ၏ (မျိုးနှင့်)များအပေါ် အလွန်ကြမ်းတမ်းသော စီရင်မှုတန်ဖိုးပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဆယ်စုံနှစ် တစ်စုံကြားပြီးနောက် သူ၏တပည့် တော်များကဲ့သို့ လာရောက်ရန် ကြောက်ရှိခြင်းများအတွက် တံခါးကိုဖွံ့ဖြိုး အောင်ကြိုးစားခဲ့သည်။

တရို့ကြောန်များသည် အသိညာဉ်ရှိခြင်း၌ လူသားများနှင့် တူညီကြသည် ကိုသက်သောပြရန် သူ၏အွဲလုံးလအပေါ် အစိတ်အပိုင်းထဲ၌ ဒါဝင်၏ လူသား ကျဆုံးသော အခြေအနေပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့သော ယူဆချက်သည် သိပ္ပါနှင့်ဆိုင်သော စာပေအားဖြင့် ထောက်ခံမှုမပေးနိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော “လက်တွေမလုပ် ဆောင်ခြင်းသည် ဦးနှောက်တဲ့၌ အမှန်တကယ်နေရာယူသော စနစ်တကျ သွားနေသော သတင်းအချက်နည်းလမ်းကိုသိခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဝါဟာ နှင့်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက် လေ့လာခြင်းသည် လျက်စစ်အဝင်အချက်ပြု ဆင်းသက်လာကြောင်းကို မည်သူမှုမသိပါ။ သေချာသော မှတ်မိသောအရာများသည် သိမ်းဆည်းထားပြီး၊ သဲလွန်စမရှိဘဲ ဘာကြောင့် အတွေးအခေါ် အသစ်များ ဖြစ်လာသနည်းကို ကျွန်ုပ်တို့မသိရှိပါ။ “ဘယ်ကဲ့သို့အားဖြင့် ဦးနှောက်၏များ ပြားသောအစိတ်အပိုင်းများအ လုပ်လုပ်နေအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့အနည်းငယ် သိခြင်းသည် ဦးနှောက် (သိမဟုတ်) အကျိတ်များပျက်စီးခြင်းမှ လေ့လာမှုပြုသော ရလဒ်ပြောင်း လဲခြင်းအားဖြင့် အခြေခံအားဖြင့်လေ့လာမှုပြုခဲ့ပါသည်။ တရို့စွာနှစ်တစ် ကောင်၏ တုန်ပြန်သောအကြောက် တိုင်းတာခြင်းသည် လူသား၏ ဦးနှောက်ဆိုသို့ အလွန်သေးငယ်သော ထိုးထွင်းအမြင်ကို ပေးသော်လည်း၊ ဦးမြင်တတ်သော လုပ်ငန်း တာဝန်၏ ရှင်းပြချက်ကို နိုင်ယှဉ်သော ထောက်ပံ့မှုမပြု လုပ်နိုင်ပါ။

အိုဝ်ဒနှင့်ဆိုင်သော လူသား၏မျိုးရုံး

ဒါဝင်သည် လူသားမျိုးနှင့်စုံ၏ မျိုးရှိုးကို ခြေရာခံဖို့ရန် ခတ်ခဲ့ခဲ့သည်။ သူသည် လူသား ပါလီအွန်တို့လိဂါ (Paleontology)၏ အလွန်ပင် အတွေးအကြံး နည်းခဲ့ပြီး (Ernst Haeckel's Naturliche Schapfungsgeschichte) မှ သော လည်ကောင်း၊ “လူသား၏မျိုးရုံးကို ပြည့်ပြည့်ဝေ ဆွေးနွေးခြင်း” ဟုဒါဝင် ရေးခဲ့သကဲ့သို့ ဟီကေ (Haeckel) လုပ်ဆောင်ခဲ့သော “သဘာဝတရား နှင့်ဆိုင်သော ဖန်ဆင်းခြင်း၏သမိုင်း” မှသော်လည်းကောင်း၊ ဆင်းသက်ခြင်း (Descent)၏ ဝန်ခံထားသော အရာကို ငှားယူခဲ့သည်။

ဟီကေလ် (Haeckel)သည် အစွမ်းရောက်အပြင်းပွားဖွယ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဂျာမန်သမားတော်တံ့မှ သင်ကြားပြီး၊ ဘာသာတရားကို အလွန်ကိုင်းရှိုင်းသော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်း လဲခြင်းကို လက်ခံသောသူသည် ဆင့်ကဲဆင့်ပြောင်းလဲခြင်းကို သက်သေပြဖို့ရန် သူ၏ သန္တသား သုတေသန၌ အတူယောင်အချက် များကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ တိရစ္တာနှင့်များသည် ထူးခြားသော တရို့စွာနှင့်များထဲသို့ ခွဲခြားသိမြင်ပြီး နောက် ဖွံ့ဖြိုးမှ က်ခံပေါ်တွင် စောစီးစွာဖြင့် အားလုံးနီးပါး ခွာတွေ့ပြု တူလာခြင်းကို ပြုသရန် ကြိုးစားပြီး၊ ဟေကေလ် (Haeckel)သည် မျိုးစုံသောကျေရှုံးရှုံးသတ္တဝါတို့၏ (ကြက်ပေါက်စ၊ ဝက်ထီး၊ နွားသူငယ်၊ ယုန်. . . . စသည့်) သန္တသားများကို မှားယွင်းစွာဖြင့် ရေးဆွဲခဲ့ သည်။ ဟေကေလ်သည် “မျိုးရှိုးမီအ အိုဝ်ဒနှင့်ဆိုင်သော နိယာမ”ဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ပြီး၊ သန္တသားများ၏ ဖွံ့ဖြိုးအချိန်ကလအတွင်း ထပ်ခါ ပြောဆိုခဲ့သော “ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ အတိုင်းကို ဖော်ခဲ့သည် မည်သည့်အရာ ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြုရန် “ontogeny recapitualtes phylogeny ” စာပိုင်းကို မွေးစားခဲ့သည်။ ဟေကေလ် ၏ နိယာမသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲ ပြင်းခုန်ခြင်း၌ အဖက်ဖက်မှ ကြိုးကြီး မားမား ပြင်းပယ်ခဲ့ကြသည်။

ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်း၏ ရှုပ်ပုံ (Icons of Evolution) ကို ရေးသော စာရေးဆရာ ဂျွန်နသန် ဝီးလ် (Wells) သည် ဒါဝင်၏ အယူအဆအတွက် သူကိုယ်ကြည်လောက်စေသော အထောက်အထားဖြစ်ရန် အသက်၏စတင်ခြင်း၌ သန္တသားများကြားမှာရှိသော တူညီ နေခြင်းကို သက်သေမရှိဘဲထွက်ဆိုခဲ့သည် ရှင်းလင်းခဲ့သည်။

“ဖြစ်တည် အဆင့်ဖွဲ့စည်းတည် ဆောက်ပုံတွေ့နှုနိသော အဖွဲ့အစည်း”သည် အဖွဲ့အ စည်းမှုဆင်းသက်လာခြင်းကိုဖွံ့ဖြိုးပြုပေးသည်။ အခြားသောစကား လုံးများတွင် သန္တားများသည် အစောဆုံး ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်၌ တူညီသယောင် ရှိပြီး၊ သူတို့သည် သာမန် ဘီဘွားဘီဘင်များမှ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာခဲ့ကြသည်။

ဒါဝင်ရေးထားသော ဖော်မြစ်ထဲ၌ “နှီးတိုက်သတ္တဝါများ၊ ငှုက်များ၊ ပါးများနှင့် တွားသွားသတ္တဝါများတို့၏ သန္တားများကို ကျွန်ုပ်တို့ သိကြပြီး၊ ထိုသတ္တဝါများသည် အချို့သော ရှုံးဟောင်းဘိုးဘေးဘီဘင်မှ ဆင်းသက်လာသော ပြုပြင်မွမ်းမံခံရသူများဖြစ်ကြောင်းကို သေချာသ လောက်” သူသည် ထိုအရာများကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုတူညီသော သန္တားများသည် ဒါဝင်အတွက် “ သူတိုက်နှစ်သက်သော သူ၏အယူအ ဆထဲ၌ အင်အားကြီးမှားဆုံး တစ်ခုချင်း စီအဆင့်တန်းမြှို့သော ဝေးကွာသော အချက်များ အားဖြင့်ဖြစ်သည်။” သို့သော်လည်း ဟောကေလ်သည် ဒါဝင်ရောက်ရှိခဲ့သော အဆုံးပိုင်းများသည် အတုအယောင်ဖြစ်ကြောင်းကို ဥပမာဖြင့် ပုံဖော်ခဲ့သည်။ ဟောကေလ် ထိုအရာ များကို ပုံပေါ် အောင်ပြုလုပ်သကဲ့သို့ ကျောရှိရှိ သန္တားများသည် ရုပ်လုံးပေါ် ခြင်းထဲ၌ မတူညီကြပါ။

သန္တားဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုအတွက် ဟောကေလ်ကို ဒါဝင် ကြည့်လိုက်သကဲ့သို့ သူသည် လူများပေါ်တွင် အာဏာရှိသော ဂျာမန် သမားတော်အတိုင်း အသုပြုခဲ့သည်။ တဖန် ဟောကေလ်သည် အပြစ်အ နာအဆာရှိသော အရင်းအ မြစ်နှင့် မှားယွင်းသော သတင်းအချက်ကို ထောက်ခံခဲ့သည်။ ဟောကေလ်သည် သူ၏ ၁၈၆၈ ခုနှစ်ထဲတ် “သဘာဝ တရားနှင့်ဆိုင်သောဖန်ဆင်းခြင်း၏ သမိုင်း” တွင် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်း လဲခြင်းဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာအပေါ်တွင် သူတို့၏ နေရာ၊ ရာထူးများအရ အရေအတွက်များအားဖြင့် ပြင်ဆင်ထားခဲ့ပြီး၊ မျောက် (၆)ကောင်၊ လူသား (၆)ယောက် စသည့် ၁၂ မျက်နှာသတင်းတို့တွာ ပုံဥ္ပါများ ပါဝင်သည်။ အောက်ဖော်ပြပါ သတင်းတို့များသည် “ဆင်းသက်လာခြင်း” အစီအစဉ်၌ ပြသထားပြီး နောက် နံပါတ် ၁ သည် ဥရောပ၊ အရှေ့အာရာ ဖူဂို (Fuegin)၊ အာဖရိကလူမဲ နှင့် တာစမန်နိယာန် (Tasmanian) တို့ဖြစ်က သည်။ တာစမာန်နိယာန် ပြီးနောက် ဂေါ်ဆီလာနှင့် အခြားဝက်ဝံများလာကြသည်။

ဟောကေလ်သည် နိမ့်သောအဆင့်တွင် သတ်မှတ်ထားသေ လူ တာစ မာန်နိယာန်သည် “အမြင့်ဆုံး” ပရှိုင်မိတ် ဂေါ်ဆီလာနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ဆက်နွယ်ခြင်းထက်၊ အမြင့်ဆုံးလူသားဖြစ်သော ဥရောပ လူသည် အနီးကပ်ဆုံးဖြစ်သည့် သူ၏အစီအစဉ်အတိုင်း လူနှင့်မျောက် တို့ကိုအခြေခံထားခြင်း၌ ကိုယ်တွေ မျက်မြင် အထောက်အထားများ မရှိပါ။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ဤအရာသည် ဟောကေလ် ၅၇ ပြည့်ပြည့်၁၀၀ ဆွဲနေးထားသော “လူသား၏ မျိုးမျိုးစဉ်ဆက်” ကဲ့သို့ပင် ၁၈၈၂ခုနှစ်၌ ထုတ်ဝေသော “လူသား၏ဆင်သက်ခြင်း”ကို ဖော်ပြခဲ့သည့် ဒါဝင်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ်ပင် ဒါဝင်သည် ဟောကေလ်အ လုပ်ကို ချီးမွမ်းကြောင်းကို ရေးထားသည်မှာ “ကျွန်ုပ်ရောက်ရှိခဲ့သော အရာထဲ၌ အဆုံးသတ်သောအရာအားလုံးနီးပါးသော အချက်များသည် ကျွန်ုပ်၏အတွေးများထက် များပြားသော အသိညာဉ်ရှိသူ ထိုသဘာဝ လောက ပညာရှင်အားဖြင့် အတည်ပြုခြင်းကို ကျွန်ုပ်သည် ရှာ တွေ့ခဲ့သည်။

ဖော်မြစ် စာအုပ်ကိုထုတ်ဝေပြီး၊ ၁၂၅၀ခန့်ကြာသောနောက် လူသား၏ ဆင်းသက်ခြင်းကို ဒါဝင်သည် အမျိုးအစားများ မည်သည့်အ ရာများဖြစ်သနည်းဆိုသည့် သူ၏ ကိုယ်ပိုင် သုတေသနအားဖြင့် ပေါ်ပေါက် လာသော အလွန်အရေးကြီးသော မေးခွန်းကို မဖြေဆိုနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဤအစိပ်ပါယ်ဖွံ့ဖြိုးဆိုရန် ခက်ခဲသော ဒါဝင်၏ အချည်းနီးဖြစ်ခြင်းသည် သူပြောဆိုသော အချိန်၌ အခန်း ကြီး (၂)တွင် ပွာက်ပွာက်ဆူနေသည်။

လူသားပါဝင်သည့် တစ်ခု (သိမဟုတ်) အချို့သောအမျိုးအစားဆိုသည့် မေးခွန်းသည် လူသားမျိုးနှင့်ကိုလေ့လာသောပညာရှင် များအားဖြင့် အချိန်များစွာ ကြာဆွေးနွေး ခဲ့ကြသည်။ သို့သော ထိုအရာသည် အချို့သော “အမျိုးအစား”ဆို သည့် စကားလုံး၏ အဓိပါယ်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် လက်မခံမချင်း ဤအချက်ကို ဆုံးဖြတ် နိုင်ဖို့ရန် မော်လင့်ချက်မရှိသော ဖြေးပမ်းခြင်းပင်ဖြစ်ပြီး၊ အဓိပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် ဖန်ဆင်းခြင်း၏ ပုံသဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ အရေရာသော အရိပ်အယောင်များ လုံးဝ ပါဝင်ခြင်းမရှိရပါ။

ဒါဝင်သည် ၁၈၅၉ခုနှစ်တွင် သူရှုနေခဲ့ခြင်းထက် အမျိုးအစား ၅၀အစီ ပျော်တွေ့ရှုသော အကြောင်းအရာကဲ့သို့ ဖန်ဆင်းခြင်း ကိုထုတ်ပစ်ခြင်း၏ ပို၍ ပြတ်သားတိကျ သဖြစ်သည်။ အောင်မြေစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့သောထိုအချိန်က သဘာဝလောကပညာရှင်များ “အမျိုးအစား” ၏ အဓိပါယ်ဖွင့်ဆိုမှုကို သဘော မတူခဲ့ပါ၊ “အားလုံးသော သဘာဝလောကပညာရှင်များ အမျိုးအစားကို သူပြောသောအချိန်တွင် သူဘာကိုဆိုလို သနည်းဆိုတာကို ရှင်းလင်းလင်းမသိကြပါ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဝေါဘာရ သည် ဖန်ဆင်း၏ အမူအရာ မသိရှိသော ထင်ရှားသည့် လိုအပ်ချက် များပါဝင်နေသည်” ကို သူဝန်ခံခဲ့ပါသည်။” အမျိုးအစား၏ အနက်အ ပြော်ကိုမဖွင့်ဆိုနိုင်သော ဒါဝင်သည် လူမျိုးများအပေါ် မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချက်ထဲ၌ သူ၏ယူဆချက်ဖြစ်သော နှစ်ခုစလုံးသော ဝေါဘာရသည် ဖရိုဖဲဖြစ်ပြီး၊ ထင်တိုင်းကြနိုင်သောအရာများဖြစ် ကြသည်။ လူသားသည် လူများစွာကို ပေါ်ထွက်အောင် ပေးစွမ်းခဲ့ပြီး၊ အချို့သော သူများသည် အချို့သောသူများနှင့် အလွန်ပင်ခြားနားကြကာ သူတို့ကို ထင်ရှား ပြတ်သားသော အမျိုးအစားများကဲ့သို့ သဘာဝလောကပညာရှင်များသည်မကြာခကာအဆင့်အတန်းသတ်မှတ်ခဲ့ကြောင်းကိုပြောဆိုရေးသားသော စကားရပ် နှစ်ခုကြား၏ ရှုပ်တွေးမှုကို ဝန်ခံခဲ့သည်။ သဘာဝလောကပညာရှင်များသည် ခြားနားသော အမျိုးအစားနှင့် လူမျိုးအကြားတွင် အဓိပါယ်ဖွင့်နိုင်ရန် မတက်နိုင်ကြပါဟု၍ လည်း အခြား စကားများကိုပြောခဲ့သည်။

ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကိုယုံကြည်သောသူများအတွက် လူမျိုးများသည် ထင်တိုင်းကြနိုင်ကြသည် (သိမဟုတ်) အမျိုးအစားများအရ အမျိုးအစား သတ်မှတ်ရန် ကြိုးစားကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော အသက်ရှင်လျက်ရှိသော ပုံစံများသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲခြင်းထဲ၌ ဆက်လက်ပြီးကြံခဲ့သည်။ ဒါဝင်လက်ကိုင်ခဲ့သော ဤပြောင်းလဲတတ်ခြင်းသည် အမျိုးအစား (သို့) မျိုးနှင့်ကိုယ်စုံတို့၏ အဖွဲ့ဝင် များကဲ့သို့ အသက်ရှင်လျက် ရှိသော ပုံစံကို အနက်ဖွင့်ခြင်း၏ အသုံးပြုရန် တိကျသော ထူးခြားသောလက္ခဏာ အဓိပါယ်ရရန် ခက်ခဲမှုရှိခဲ့သည်။ “လူသားအားလုံးသည် ရှုကျသော ကုန်ပစ္စည်း တစ်ခုဆီတိုင်းမှ ဆင်းသက်လာခဲ့ကြသည်”ဟု ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကို ယုံကြည်သော သဘာဝလောကပညာရှင်များ လက်ခံယုံကြည်စေခဲ့သည်။ သူတို့၏ ကွဲပြားသော ပမာဏကို ဖော်ပြရန်အတွက် ခြားနားသော အမျိုးအစားများကဲ့သို့ လူမျိုးများကို သတ်မှတ်ရန် ဟုတ်လား၊ မဟုတ်ဘူးလားဆိုသော မရေရှာမှု များကျန်ရှိနေသည်ကို ဒါဝင်မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ဤအချက်တွင်ဒါဝင်သည် ခြားနားသော မျိုးနှင့်များ (သို့) အမျိုးအစားများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံတွင် လူအသင်းအဖွဲ့အကြား ခြားနားခြင်းများ ဟုတ်လား ဆိုသည့်အရာကဲ့သို့ မသေချာ မရေရှာခဲ့ပါ။ “ထိုအရာသည် လူသားမျိုးနှင့်သည် ဤနည်းအတိုင်း သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး၊ အမျိုးအစားများ (သို့) အမျိုးအစားခဲ့ကဲ့သို့ အဆင့်အတန်းဖြစ်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသော ကွဲပြားခြားနားသော အရေးကိစ္စနီးပါးဖြစ်ခဲ့သည်။” သို့သော နောက်ပိုင်းစကားရပ်သည် ပို၍ သင့်လောက်သောအရာဖြစ် ပေါ်လာသည်။

လူသား၏ဆင်းသက်ခြင်းကို အခန်းကြီး (၃)ထဲ၌ ဒါဝင်၏ ဆွဲးနွေးသော လူမျိုးစုသည် ဆိုးဆိုးရှားရှား ရှုပ်ထွေးခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည် လူမျိုးစု စကားရပ်ကို အမိပိုယ်ဖွင့်ရန် မတက်နိုင်ဘဲ “လူသား၏ မျိုးစွဲယုံနှင့် မည်သို့အားဖြင့် သူတို့ ပေါ်ပေါက်ခဲ့နည်း” ဆိုသည့် အကြားတွင်ခြားနားခြင်း၏တန်ဖိုးဆိုသည်မှာ အကယ်နည်းဟု စာအုပ်အ စဉ် ဟန်ပြခဲ့သော အခြေခံ မေးခွန်းကိုပင် ဖြေဆိုခို့ခို့ဖြို့ရန် မျှော်လင့် ချက်မဲ့သွားသည်။

“မျိုးနှယ်”အကြားတွင် တိုင်းတာရန် ခြားနားသော အရေးပါ မှုများ မရှိကြောင်း ဒါဝင်သည် ဖြစ်နိုင်ချကိုစဉ်းစားနိုင်ဖို့ရန် ကျော်းသွားခဲ့ သည်။ ထိုထက်လွန်၍ ခေါင်စဉ်ကို ချင်းကပ်နိုင်ဖို့ရန် သူအသံးပြုခဲ့သော နည်းလမ်းသည် လူသား၏ ဝိညာဉ်သည် အခြားသောတရီစ္စာနှင့်များကဲ့သို့ တူညီသည် ဟု သဘာဝတရား၏ပညာရှင်ကဲ့သို့ လက်ခံလိုက် သည့်အချို့မှုစဉ်၍ အမှန်တကယ်ပင် မှားယွင်းခဲ့သည်။ သာမဏ်ဆင်းသက်ခြင်းသည် သမ္မာကျမ်းစာ၏ တွက်ချက်မှုဖြစ်သော မျိုးနှယ်ဟုဆိုသော မျိုးနှယ်၏ အစသည် သူကို မမြင်စေရန် လူနှင့် အသက်အားလုံးရောက် ရှိလာသည့် ဆိုလိုရင်းအားဖြင့်ဖြစ်သည်။ အမျိုးအစားများ၏မူလ အစသည် ဖန်ဆင်းရှင်ဖြစ်ပြီး မျိုးနှယ်၏ မူလအစကို ကဲ့သို့ကျမ်း အခန်းကြီး သာ၌ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားသင်၏ ပုံသဏ္ဌာန်တော်၌ ပြု လုပ်ခြင်းခံရပြီး၊ ကျေးဇူးတိုးမားသောဖန်ဆင်းရှင်ဘုရား၏ အမှတ်အသား ပါရှိပါသည်။ သက်ရှိ သတ္တဝါအားလုံးနှင့် အထူးသဖြင့် လူသားသည် ဆဲလ်ရှိသမျှထဲသို့ ကမ္မာည်းထိုးထားသော အသက်အတွက် ဓာတုပေဒ ဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက် အ သေးစိတ်ကို မျိုးရှိုးပီဇာ (DNA)နှင့်အတူ ဖန်ဆင်းရှင် ဘုရားအားဖြင့် ရေးမှတ်ထားသည်။ မျိုးရှိုးပီဇာ သူတို့၏ အမျိုးအစားကို ပြန်၍ထုတ်လုပ်သောအသက်ရှင်သော အကြောင်းအရာ ဖြစ်သည်။ မျိုးရှိုးပီဇာ သဖန်းရှုက်၊ ပိုးဟပ် ဆင်၊ ကျွန်ုတော်နှင့် သင်ကို ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ လူသားများသည် လူသားများကို မွေးဖွားပေးသော် လူတံ့ များက်ကို မွေးဖွားမပေးနိုင်ပါ။ ဆင်သည် ဆင်ကိုသာ မွေးဖွားပေးသည်။
ကြံးကိုမွေးဖွားမပေးနိုင်ပါ။ ပိုးဟပ်သည်လည်း ပိုးဟပ် ကိုသာ မွေးဖွားနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

အဖြစ်မှန်အကြောင်းကိစ္စကဲ့သို့သော အချို့သော ပိုးဟပ်မများသည် တစ်ခိုန်တစ်ခါသာ မိတ်လိုက်ကြပြီး သူတို့၏အသက်ဆုံးထိတိုင် ကိုယ်ဝန်ဆောင် ဖြစ်လာကြသည်။ သတင်းဆိုးဟာဆိုရင် ဆင့်ကဲဆင့် ပြောင်းလဲခြင်းကို ယုံကြည်သောသူများ အသိအမှတ်ပြုသည်အ ချက်ဖြစ် သောအရာသည် ပိုးဟပ်သည် မည်သည့်အခါမှ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ မဖြစ်လာပါ။ ပိုးဟပ်သည် နှစ်သန်းပေါင်း ၂၃၀ အပေါင်းမှ ဖြစ်လာ ကြပောက်းသွေးပြောဆိုကြသည်။ ထိုအကောင်သည် အမွေးပါသော လက် ၈ ချောင်းနှင့် ခြေထောက် ၁၈ ချောင်းရှိကြပြီး၊ ရေထဲ၍ မိနစ် ဂုဏ်အသက်ရှုနိုင်ကြကာ အင်းဆက်ကိုယ်ဖို့နိုင်ဖြုန် လှပလျှင်မြန်စွာ တစ်နာရီတွင် ၃မီးင်ပြေးနိုင်ကြသည်။ ပိုးဟပ်သည် အမြပင်ပိုး ဟပ်ဖြစ်ကြသည် အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော အသက်သည် ဘုရားသခင်၏ သက်တစ်နှစ် မီးနှီး မြဇာကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

အရာအားလုံးသည် သတ်မှတ်မျဉ်များနှင့်အတူ ဘုရားသခင်သည် အမှန် စင်စစ် မှတ်သားခဲ့သည်ကို မြင်နိုင်ရန် ပို၍ သဘောထားကြီးသော သူဖြစ်ခဲ့ပြီး အကယ်၍သင်သည် ထိုအရာများ၏ မူလအစ ဖန်ဆင်းခြင်း ကိုနောက်ပြန်လှည့်ကြည့်လျှင် ခြေရာခံခဲ့လျှင် သင်သည် ဖန်ဆင်းရွင်၏ ခြေရင်း၌ရှိသော သင့်ကိုသင် ရွှာတွေလိမ့်မည်။

မျိုးနှုတ်ဟူခေါ်သော မျိုးနှုတ်၏အစသည် ကမ္မားဦးကျမ်း ၁၁၉ တွင် ရွှာတွေ့နိုင်သည်။ “ဘုရားသခင်သည် မြတ်ကြီးပေါ်၍ရှိသော ဘာသာစကားများ ကို ရှုပ်ထွေးစေခဲ့ပြီး ထိုနေရာမှ ဘုရားသခင်သည် လူများစွာကို ကမ္မာအရပ်ရပ် သို့ ပုံ့နှံစေခဲ့သည်”။ ဘာသာစကား ကွဲပြားမှသည် ကွဲပြားသောယဉ်ကျေးများ၊ မတူညီသော အဖွဲ့အစည်းများမှ သီးသန်ဖြစ်ခြင်း ထွက်ပေါ်လာမှုကို ပေးစွမ်းသည်။ ဤသီးသန် ဖြစ်ခြင်းသည် တူညီသောလူမျိုးနှင့် လက်ထပ်ရန် လူများ ကိုဖြစ်စေသည့် အကြောင်းတရားကို ရည်ရွယ်ကာ၊ အရေပြား၊ ဆံပင်အရောင်၊ မျက်လုံး သဏ္ဌာန်၊ မျက်နှာအမှုအရာနှင့်အခြားသောအရာများကဲ့သို့သောအရာများ သည် ထိုအဖွဲ့အစည်းများကို ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထူးခြားသောလ ကွဲကာ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရန် ပြုလုပ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ များပြားသော လူသားများ၏ မျိုးစွဲမြို့ကို လေ့လာခဲ့ပြီး ပိုများသော အထောက်များသည် မျိုးနှုတ် စုများ၌ အိုဝင်ဆိုင်သောအပို့ယ် မရှိသကဲ့သို့ ပျောက်ဆုံးနေသောအပို့ယ် ဖွင့်ဆိုချက်ဆိုသည်မှာအဘယ်နည်းဆိုသည့် မေးခွန်းအရ လူအဖွဲ့အစည်းများ ခွဲခြားသိမြင်နိုင်ရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှု ဖြစ်လာသည်။

ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းအယူအဆသည် လူသားသတ္တဝါကို ထောက်ခံပေးသောအချိန်တွင် ကြောက်စရာကောင်းဆုံးသောအရာဖြစ် လာပါသည်။ အသက်ရှင်သော အရာများ၏စနစ်အတွင်းတွင် လူသားအ မျိုးအစားသတ်မှတ်ရန် ကြိုးစားမှတ်စုံစုံတစ်ခုသည် အခြားသောလူများ၏တန်ဖိုးကို ဆုံးဖြတ်ပေးနေသော နေရာ၌ ဆင့်ကဲဆင့်ပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ချိန်ခွင်ပေါ်၍ သူတို့၏နေရာဒေသကိုမြို့ခို့ အားထားနေသော၊ သာလွန်ခြင်းကဲ့သို့သော လူသားမျိုးနှုတ် အဆင့်အတန်းများ၏ တံခါးများကိုဖွင့်ပေးသည်။ အသား အရေအရောင်၊ စသည့်အရာကဲ့သို့သော အပေါ်ယုံ ထူးခြားသောလ ကွဲကာများသည် လူမျိုးနှင့်ဆိုင်သော အစွဲအလမ်းအတွက် လူတစ်ယောက်၏ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်တာမှုနှင့် အကျိုးအကြောင်းပြချက်ပြရန် သဲလွန်စ(သို့) ပဟောင့်မေးခွန်းဖြစ်လာသည်။ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှုကို ယုံကြည်သောသူများသည် အာရုံ သားများ၊ အာဖရိကသားများ၊ အသားဖြူများ (Caucasian)နှင့် ခြား နားသော အမျိုးအစားများအဖြစ် ခွဲခြားနိုင်သော အခြားသောသူများနှင့် အကယ်၍ သူတို့၌ တူညီသော တန်ဖိုးရှိလျှင် ဆိုသည့် အရာကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင် ခြေမရှိ သောမေးခွန်းများနှင့်အတူ ဆောကစားရန် လုပ်ပိုင်ခွင်အား ကောပေးထားသူ များဖြစ်ကြသည်။

သို့သော် အကယ်၍ လူသားများသည် သူတို့၏ ဆင့်ကဲဆင့်က ပြောင်းလဲ ခြင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု၌ အခြေခံထားသည့် ခြားနားသော တန်ဖိုးရှိလျှင် လူသားများ၏ မျိုးနှုတ်မှ ဖွယ်ထုတ်ခံရသည့်သူ စဉ်းစားခြင်းသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲဆိုင်ရာပြီးတွင် နောက်၌ ကျွန်းရစ်သည်ဟု ရပ်တန်ခိုင်းခြင်းသည် အဘယ်အရာဖြစ်အနည်း။ စစ်မှုနှင့်သော မျိုးနှုတ်ပေါ်ထွက်ရန် လူသားပို့အ လယ်ပုံမှ သုတေသနခံရသောသူသည် ထိုဆင့်ကဲဆင့်ပြောင်းလဲခြင်းထဲ၌ (ဟောကေလ၏ ဥရောပလူကဲ့သို့) ပို့ပြီးတိုးတက် လာသော အရာကို ရပ်တန်ခိုင်း ခြင်းသည် အဘယ်အရာဖြစ်သနည်း။ ထိုအရာသည် အေးခိုး(Adolf Hitler) ဟစ်တလာ (Adolf Hitler) ပြုမှုခဲ့သောအရာနှင့် တစ်ထပ်တည်းပင်ဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာ သည် နားခဲ့ ဂျာမန်တွင် ဒါဝင်၏ အတွေးအခေါ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ သူသည် ဂျားလူ မျိုးများ၊ မစွမ်းမသန်သူများ၊ ဂျက်စပ်းများနှင့် နားတို့၏ အတွေးတဲ့၌ သူတို့သည် သူတို့၏

လမ်းကြောင်း၌ “အင်အားကြီးမားသော လူမျိုးများ”ဖြစ်လာမည့် မည်သူတစ်ညိုးတစ်ယောက်မဆို သုတေသန၊ သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ တစ်ခါန် တစ်ခါမျှပင် ဖန်ဆင်းရှင်းကို ထုတ်ပစ်ခဲ့ခြင်းသည် လူသားများ အန္တရာယ်ရှိ သေစောင့်သော နေရာတွင်ဖြစ်ကြသည်။

လူမျိုးများ၌ မျိုးရိုးပီဇာဂျိပါ

လူမျိုးများသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ ထုတ်ကုန်ဖြစ်ကြ သည်ကို ဒါဝင်ယုံကြည်လက်ခံပြီး၊ သူ၏ ခံယူချက်ဖြစ်သော လူသားများ၏ ဆင်းသက်ခြင်း စာအုပ်ထဲ၌ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ဖော်ပြုရှင်းလင်း ထားသည်။ သို့သော်ကြားလည်း လူသားမိသားစုအထဲတွင် ခွဲခြားသော လူမျိုးများ၏ အတွေးအခေါ်ကို အသားအရေအရောင်ကဲ့သို့သော ထူးခြားသော လက္ခဏာများ၌ အခြေခံထားသော အရာသည် သမ္မာကျမ်းစာနှင့် မဆက်ဆိုင်ခြင်းနှင့် မျိုးရိုးပီဇာ်ဆိုင်သောအရာ အားဖြင့် အပြင်ဘက်တွင် အခြေချထားသော သမ္မာကျမ်းစာနှင့် မဆက်ဆိုင်သောအရာ ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အာဒီ၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသည်ဟု သမ္မာကျမ်းစာက သွန်သင်ထားပါသည်။ တစ်ခုတည်းသော သမ္မာကျမ်း စာနှင့်ဆိုင်သော ကွဲပြားခြင်းသည် လူသားများ၏ မိသားစု အဖွဲ့ဝင်များ အကြားတွင် ဘာသာစကားနှင့် တည်နေရာကိုပြုလုပ်ရန် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ အေသင်မြို့တွင် ရှင်ပေါ်လူ သူ၏ ဂရိအတွေးအခေါ်ပညာရှိ ပရိတ်သတ်များကို ပြောခဲ့သည်မှာ

ဘုရားသခင်သည် မြေတစ်ပြင်လုံး၌ နေရသောလူအမျိုးမျိုးတို့ကို တစ်သွေးတည်းနှင့်ဖန်ဆင်းတော်မှု၍ သူတို့အားခွဲခေါ် စီမံသောအခါနကာလကိုင်း၊ သူတို့၏ နေရာအပိုင်းအခြားကိုင်း မှတ်သားတော်မှု၏။ အကြောင်းမှုကား လူတို့သည် ဘုရားသခင်ကို ရှာစမ်းသဖြင့် တွေ့ကောင်း၊ တွေ့ကြလိမ့်မည် အကြောင်းတည်း။ သို့ခို့သော်လည်း ဘုရားသခင်သည် ငါတို့တွင် အဘယ်သူနှင့် မှာ ဝေးတော်မှုသည်မဟုတ် (တမန် ၁၇၂၆-၂၇၅၁ အမိပိုယ်ထင်ရှားစေရန် ထည့် ပေါင်းထားခြင်း)။

ထိုအပြင် စတန်ဖိုင် တက္ကာလိုလ်တွင် သင်ကြားပိုချပေးသော ဒီတာလုံး မျိုးရိုးပီဇားရှင် (Luigi Luca Cavalli-Sforza)အလုပ်သည် လူသားမျိုးနှယ်နှင့် မှန်ကန်သည့်အတွေးအခေါ်ဖြစ်သော မျိုးနှယ်သည် စီးပွားရေးပါ ရရှုများအရ အလွန်အသုံးဝင်သော စီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်သော အမိပိုယ်များ အားလုံးဖြစ်ကြသည်ဆိုသည့် အရာအကြား အရေးပါသော မျိုးရိုးပီဇားနားခြင်းများဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုသော ယဉ်ဆချက်ကို စိန်ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤလေ့လာခြင်း၌ သူ၏အ သက်တာကို ဆက်ကပ်ထားသော လူသားများ၏မျိုးရိုးပီဇား အပြောင်းအလွှာ ကျမ်းကျင်သော ကာဗာလီ-အကိုစို့သည် မျိုးရိုးများ၏အယူအဆ တွင် အသစ်သောအလင်းရောင်တွန်းပေးသော ရှာဖွေမှုများကို ထူးခြား ပြောင်မြောက်စွာ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး၊ ဒါဝင်၏ အတွေးအခေါ်ဖြစ်သည့် လူသား မျိုးနှယ်စုသည် လူမျိုး သို့မဟုတ် လူမျိုးခွဲအားဖြင့် အတန်းအစားများ ထဲသို့ ခွဲခြားထားနိုင် သည်ကို လျော့ပါးစေသည်။

လူမျိုးနှင့်ဆိုင်သော အမျိုးအစားခွဲခြင်းများသည် အပေါ်ယံ ခန္ဓာကိုယ် ထူးခြားသောလက္ခာများဖြစ်ကြသော မျက်လုံး၊ ဆံပင်အရောင်၊ မျက်နှာဖွဲ့စည်း ပုံ၊ ချွှန်ထက်သော နာခေါင်းနှင့် အသားအရေအရောင်စ သည့် အရာများပေါ်တွင် ကြီးမားစွာ အခြေခံထားကြသည်။ ဤကဲ့ပြား သော အရာများသည် အသားအရေ နက်ရှိင်းမှု တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်ဟု ကာဗာလီ-အက်စိုး (Cavalli-Sforza)က ပြောဆိုသည်။ “အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော သူတို့သည် အပြင်ပိုင်း၌ရှိသောအရာများဖြစ်ကြပြီး၊ “ထိ လူမျိုးနှင့်ဆိုင်သော ခြားနားခြင်းများသည် အလွန်အတင်း အကျပ် ကျွန်ုပ်တိုကို တိုက်ခဲ့သည် ဟုရေးသားခဲ့သည်။ အလိုအလောက် ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆသည်မှာ တူညီသော ပမာဏ ခွဲပြားခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မျိုးရီးပီး မိတ်ကပ်ထဲ၌ရှိသော မျက်နှာပြင်အောက်တွင် တည်၍ကြသည် ဟူ၍ဖြစ် ပါသည်။ ထိုအရာသည် လွယ်ကူသောအရာမဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်နှိုးနှိုး မျိုးရီးပီး မိတ်ကပ်သည် ခက်ခဲစွာဖြင့် အရာအားလုံး ခြားနား နေကြသည်။ ကာဗာလီ- အက်စိုး တူညီသော လူမျိုးနှင့်ဆိုင်သော အဖွဲ့တူအတွင်းထက်၊ ခြားနားသော လူမျိုးနှုတ်ဆိုင်သော အဖွဲ့များ အကြား ပို၍မျိုးရီးပီးဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲတတ်ခြင်းကို စိတ် ဝင်စားဖွယ်ရာ တွေ့ရှိခဲ့သည်။

ထိုအရာသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏မေးခွန်းပေါ်တွင် ဖြစ်ပြီး၊ လူမျိုးနှုတ်သည် ဒါဝင် ကြိုးတန်းပေါ်တွင် လမ်းလျောက်ရန် အစပြော့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ၊ အိုဝေသ ဆိုင်ရာစကားရပ်၊ လူမျိုးနှုတ်အစုစုတို့၏ ထောက်ခံအားပေးသော ခေတ် ပြုင်အတွေးအခေါ်များအထဲသို့ လူမျိုးနှုတ်တို့၏ အယူအဆကို အရိပ်ထင် စေခဲ့သော တိကျပြတ်သားစွာသော သူ၏သဘာဝအခြေပြုဝါဒသည် တရီစ္စာနှုန်းများ၏အဆင့်ကို ပုံးတွေ့ယူ ခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် ကျွန်ုပ်ဖြစ်နစ်ကို မှန်းတီးခဲ့သော်လည်း၊ သူ၏ ယူဆချက်အားဖြင့် သူသည် လူသားအား လုံး၏ အဆင့်အတန်းများနှင့်အတူ စစ်ပွဲဖြစ် ကြသော လူမျိုးခွဲခြားရေးဝါဒ စိတ်သဘောထားထဲသို့ အသက်ကို ရှုရှိက်ခဲ့သည်။ နောက်ပြီး ဒါဝင်ကိုယ်တိုင် လက်ခံခဲ့သောအယူအဆသည် လူသားများကြားတွင် အထပ်မှ အောက်ထိတိုင် ရာထူးအဆင့်ဆင့်ရှိကြသည်ဟု ၍ဖြစ်သည်။ ကံကောင်း ထောက်မစွာ သူသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲဆိုင်ရာ အပုံး၏ ထိပ်တွင် ရှိသော အင်လိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူ၏ ဆင့်ကဲဆင့်ပြောင်း လဲခြင်းဆိုင်ရာတိုင်းတာချက်တွင် ဥရောသား တစ်ယောက် ဖြစ်ခြင်းသည် ပထမဖြစ်သည်။

ဒါဝင်သည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ လူသား၏ အနာဂတ် အကြောင်းကို ဆွေးနွေးထားသော လူသား၏ဆင်းသက်ခြင်း စာအုပ်ထဲ၌ သူ၏ ယူဆချက်ဖြစ်သော လူမျိုးနှုတ်၏သာလွန် ကောင်းမွန်ခြင်းအကြောင်းကို ပြသထားသည်။ အောက်တွင် သူသည် ယဉ်ကျေးသော မျိုးနှုတ်စုများကို ရည်ညွှန်ခြင်း၊ လူသားများ၏ ရှိုင်းစိုး ကြမ်းကြုတ်သော မျိုးနှုတ်နှင့် ယုံကြည်စိတ်ချွာ ဖော်ပြုသည်မှာ ရှိုင်းစိုး ကြမ်းကြုတ်သော မျိုးနှုတ်များကို သေချာစွာ မျိုးဖြတ်ကာ၊ အစားထိုးပြီး ယဉ်ကျေးသောလူများ အနာဂတ် တွင်ရှိကြလိမ့်မယ်ဖြစ် သည်။ ဒါဝင်သည် မျိုးတန်းသတ်ဖြတ်ခြင်းကို ငြင်းခွန်နေခြင်းမဟုတ်ကြောင်းကို မြန်မြန် ဆန်ဆန် ဝန်ခံရန် အေးကြီးဆုံးအရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကံမကောင်းသော သူ၏ပြောင်းလဲတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုဆင့်သာမက၊ သူ၏ အယူအဆပင် လျင် မှားယွင်းနေပြီး၊ အလွန်လျှင်မြန်ပြင်းထန်သော ဖက်ရှင်းမြှုံး ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ အလုပ်ကို လုပ်ရန် စိတ်အားထက်သန်သောသူတို့သည် မကြာ မို့ပင် သက်ဝင်လှုပ်ရှုံးခဲ့သည်။

ရာစုနှစ်များဖြင့် တိုင်းတာပြီး သိပ်မဝေးကွာလှုသော အချို့သော အနာဂတ်ခေတ်တွင် ယဉ်ကျေးသိမ့်မွေးသော လူသားများ၏ မျိုးနှုတ် စုများသည် ကဲ့ကြီးတစ်လျောက် ရှိုင်းစိုးကြမ်းကြုတ်သော မျိုးနှုတ်များကို သေချာသလောက်နီးပါး မျိုးဖြတ်ခြင်းနှင့် အစားထိုးခံလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ပါမောက္ဗ Schaaffhausen သတိထားမိသကဲ့သို့

လူအဖြစ်သမှတ်ခြင်းခံရသော လူတံများသည် သံသယကင်းစွာ အပိုးဖြတ် ခံရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ လူသားနှင့် သူ၏အနီးစပ်သော ဆက်နွယ်မှုအကြား ကျိုးပဲခြင်းသည် ကြီးမားလာပြီး၊ နိုဝင်း (သို့) ထုစတေးလျသား နှင့် ဂေါ်ရိလာများကိုဝံအကြားရှိသော အရာအတား၊ အချို့သော များကိုဝံများသည် များကိုလွှဲကျော်များထက် အဆင့်နိမ့်ကျခြင်းနှင့်အသား ဖြေများထက် ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ထားသကဲ့သို့ ပို၍ ယဉ်မွှေ့ သောအခြေအနေ၌ လူသားများအကြားတွင် ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေလိမ့်မည်။

ဒါဝင်၏ အယူအဆအရ လူသားသည် ကြိုးစား ရှုန်ကန်းပြီး၊ နှစ်သန်း ပေါင်းများစွာကြားပြီးနောက် အသက်ပင်၏ ထိပ်ဆုံး၌ ပြုလုပ် ထားသည်။ သို့သော် ဒါဝင်၏ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်အသေး စိတ်ရှင်းလင်း ထားသော ဆွေးနွေး ခြင်းများပါဝင်သော်ကြားလည်း သူ၏အသက်ပင်သည် ထိုအရာ၏တည်ရှိခြင်းကို သက်သေပြုရန် အရာဝယ်မရှိပါ။ ထိုအရာကို ထောက်ပံ့ပေးရန် သိပ္ပံ့ဆိုင်ရာ အထောက်အထားမရှိပါ။ လူသား၏ သာမန်ဆင်းသက်ခြင်းသည် မမှန်မကန် ဖန်တီးမှုဖြင့် စွဲပွဲထားခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအရာကို ထောက်ခံအားပေးသူများသည် တူညီသော ဒီဇိုင်း၌ ဖြစ်သော သာမန်ဆင်းသက်ခြင်း၏ အကျိုးဆက် ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ၊ ဖန်ဆင်းရှင်ဘူးအားဖြင့် ဖြစ်သောအချက်ကို မမြင်သော သူများ ဖြစ်ကြသည်။

ဒါဝင်နှင့်သူ၏နောက်လိုက်များသည် ဖန်ဆင်ရှင်ဘူး၏ အထောက်အထားကို ငြင်းပယ်ကြပြီး၊ အသက်ပင်၏ ပုံသဏ္ဌာန်ထဲ၌ ရှုပ်ထဲ ကို စိုက်ထူထား ခဲ့ကြသည်။ ဒါဝင်၏နောက်ကိုလိုက်ကြသောသူများသည် ဒါဝင်၏ ယူဆချက် များကို ပွဲဖက်ထားခြင်း၊ ကျော်ကြားအောင် ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ကျင့်သုံးခြင်းတို့ဖြင့် သူကို ကြည်ညီ၊ မြတ်နီးကြသည်။ ထို ဒါဝင်၏နောက်လိုက်များသည် သူ၏ အတွေးအခေါ်ကို ပြောပိန်နှင့် ဂျာမနီနှင့် အမေရိကတို့၌ ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ သောမတ်(စံ) Thomas Huxley)သည် ပစ်တိရိယာန်း အားလုံးနှင့် ဒါဝင်၏ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ နာမည်ကျော်လူသီများသော ထိုရောက် သော သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ Ernst Haeckel သည် ဂျာမနီသို့ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်း အတွေးအခေါ်ယူဆောင်လာ ခဲ့သည်။ ထိုအတွေးအခေါ်သည် နောက်ဆုံးမှုတော့ နာဇီတိ၏ သေစခန်းလမ်းမည် တွေ့ရတော့သည်။ ဒါဝင်၏ ဝမ်းကွဲတော်သူ Francis Galton သည် အမေရိကတွင် နာမည်ကျော်ကြားလာသော လူသား သန်ဖော်၏ အယူအဆနှင့်အတူ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ဒါဝင်၏ အသက်ပင်သည် အန္တရာယ်ရှိသော အတွေးအခေါ်ဖြစ်သည်။ ထိုတွေးအ ခေါ်သည် လူသန်းပေါင်းများစွာကို ဖျက်ဆီးစေသည့် အတွေးအခေါ် ပင်ဖြစ်ပါသည်။